

REGERINGSKANSLIET

Remiss

2015-04-21

S2015/3029/FST

Socialdepartementet

Enheten för familj och sociala tjänster

Departementssekreterare Jessica Gozzi

Telefon 08-405 51 57

ANKOM

2015 -04- 29

Dnr 1.5.1.-267/2015
Enskede-Arsta-Vantors Stadsdelsförvaltning

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
Registraturen	
Ark	2015 -04- 24
Dnr	110-722/2015
För	RD

Barnombudsmannens anmälningsskyldighet (Ds 2015:22)

Remissinstanser:

1. Riksdagens ombudsmän (JO)
2. Justitiekanslern (JK)
3. Riksrevisionen
4. Kammarrätten i Göteborg
5. Förvaltningsrätten i Karlstad
6. Domstolsverket
7. Socialstyrelsen
8. Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
9. Statens institutionsstyrelse (SiS)
10. Myndigheten för delaktighet
11. Barnombudsmannen
12. Länsstyrelsen i Stockholms län
13. Länsstyrelsen i Jönköpings län
14. Statskontoret
15. Statens skolverk
16. Statens skolinspektion
17. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)

18. Arboga kommun
19. Arvidsjaurs kommun
20. Bjuvs kommun
21. Borgholms kommun
22. Borlänge kommun
23. Bötkyrka kommun
24. Danderyds kommun
25. Dorotea kommun
26. Enköpings kommun
27. Eskilstuna kommun

28. Falu kommun
29. Gotlands kommun
30. Göteborgs kommun
31. Hagfors kommun
32. Haninge kommun
33. Hofors kommun
34. Härjedalens kommun
35. Kristianstads kommun
36. Ljusdals kommun
37. Lycksele kommun
38. Malmö kommun
39. Malung-Sälens kommun
40. Norsjö kommun
41. Partille kommun
42. Stockholms kommun
43. Tierps kommun
44. Umeå kommun
45. Västerås kommun
46. Örebro kommun

47. Dalarnas läns landsting
48. Norrbottens läns landsting
49. Skåne läns landsting
50. Stockholms läns landsting
51. Uppsala läns landsting

52. Akademikerförbundet SSR
53. Barnens rätt i samhället (BRIS)
54. ECPAT Sverige
55. Forum för Familjevård (FfF)
56. Föreningen Sveriges Socialchefer (FSS)
57. Majblommans Riksförbund
58. Maskrosbarn
59. Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks)
60. Rädda Barnen
61. Samhällets Styvbarn
62. Stiftelsen Allmänna Barnhuset
63. Stiftelsen Trygga Barnen
64. Stulen Barndom
65. Svenska Barnläkarföreningen
66. Svenska Journalistförbundet
67. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
68. Sveriges Radio AB
69. UNICEF Sverige
70. Vision

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 24 juli 2015.

Vi ser helst att ni endast skickar dem i elektronisk form och då både i word- och pdf-format. Ange vårt diarienummer.

Remissvaren ska skickas till följande e-postadresser:

s.registrator@regeringskansliet.se och s.fst@regeringskansliet.se

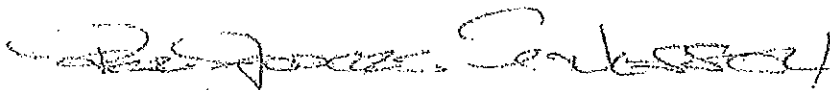
I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Med vänlig hälsning

Per-Anders Sunesson
Departementsråd

Kopia till

Fritzes kundservice, 106 47 Stockholm

Ds 2015:22

Barnombudsmannens anmälningsskyldighet

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst.

Beställningsadress: Fritzes kundtjänst, 106 47 Stockholm

Ordertelefon: 08-598 191 90

E-post: order.fritzes@nj.se

Webbplats: fritzes.se

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför.

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02)

En kort handledning för dem som ska svara på remiss. Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remiss

Omslag: Regeringskansliets standard.

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2015.

ISBN 978-91-38-24286-5

ISSN 0284-6012

Innehåll

1	Sammanfattning	5
2	Lagtext.....	7
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:335) om Barnombudsman	7
2.2	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	9
3	Bakgrund	11
3.1	Inledning.....	11
3.2	Barnombudsmannen	11
3.2.1	Myndighetens kontakter med barn och unga	12
3.3	Behov av översyn och uppdrag till Barnombudsmannen	14
3.4	Barnombudsmannens redovisning av uppdraget	15
4	Gällande rätt.....	17
4.1	FN:s konvention om barnets rättigheter	17
4.2	Anmälningsskyldighet enligt socialtjänstlagen	18
4.3	Barnombudsmannens anmälningsskyldighet	21
4.4	Offentlighets- och sekretesslagen.....	24
5	Överväganden och förslag.....	27
5.1	Barnombudsmannens anmälningsskyldighet	27

Innehåll

5.2	Offentlighets- och sekretesslagen	32
6	Ikraftträdande	35
7	Konsekvenser	37
8	Författningskommentar	39
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:335) om Barnombudsman.....	39
8.2	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	41

1 Sammanfattning

I promemorian föreslås att Barnombudsmannens anmälningsskyldighet avseende barn som far illa i lagen (1993:335) om Barnombudsman ändras på så sätt att den blir överensstämmande med anmälningsskyldigheten i socialtjänstlagen (2001:453). Barnombudsmannen har i dag möjlighet men ingen skyldighet att göra en anmälan även i andra fall om det finns särskilda skäl. Det föreslås att den möjligheten upphävs då den blir obehövlig vid ändring av anmälningsskyldigheten. Det föreslås ingen förändring avseende att myndigheten själv kan välja vilka uppgifter som lämnas till socialnämnden i samband med en anmälan.

Bakgrunden till ändringarna är att det funnits ett behov av en översyn av Barnombudsmannens anmälningsskyldighet. Nuvarande lagstiftning har inneburit tillämpningsproblem för myndigheten då Barnombudsmannens anmälningsskyldighet är mer begränsad och svårare användbar än anmälningsskyldigheten för andra myndigheter och yrkesverksamma vars verksamhet berör barn och ungdomar. Därtill har Barnombudsmannens kontakter med barn och unga ökat genom åren vilket medfört att myndigheten oftare får indikationer som kan föranleda att en anmälan ska göras till socialnämnden.

I promemorian föreslås det vidare att Barnombudsmannen ges möjlighet att lämna uppgifter av betydelse för tillsyn till tillsynsmyndigheten för socialtjänsten och hälso- och sjukvården, Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Barnombudsmannen träffar många barn och unga i utsatta situationer som exempelvis placerade barn i familjehem, på hem för vård eller boende (HVB), på särskilt ungdomshem eller inom den psykiatriska tvångsvården. I vissa fall kan det finnas ett behov av att lämna uppgifter till tillsynsmyndigheten så att den närmare kan granska och utreda huruvida barnets rättigheter har åsidosatts. Genom att införa en

möjlighet för ombudsmannen att lämna uppgifter av betydelse för IVO:s tillsyn tillförsäkras barnets rättigheter på ett effektivt och mer funktionellt sätt. Lagändringarna är en del i regeringens arbete med att stärka barnets rättigheter. I synnerhet för barn och unga som samhället tagit på sig ett särskilt ansvar att skydda.

Utifrån nuvarande lagstiftning är det inte möjligt att lämna uppgifter till en tillsynsmyndighet. Mot bakgrund av ovan nämnda ändring föreslås att det även införs en sekretessbrytande bestämmelse för Barnombudsmannen avseende IVO i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2016.